

Sygn. akt: I C 952/21

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 marca 2022 r.

Sąd Okręgowy w Olsztynie I Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	sędzia Ewa Oknińska
Protokolant:	sekretarz sądowy Dominika Orzepowska

po rozpoznaniu w dniu 02 marca 2022 r. w Olsztynie

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) Bank Spółki Akcyjnej z siedzibą w W.

przeciwko A. S.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej A. S. na rzecz powoda (...) Banku Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 108.756,70 (sto osiem tysięcy siedemset pięćdziesiąt sześć 70/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 29 stycznia 2021 r. do dnia zapłaty,

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 10.855 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia uprawomocnienia się orzeczenia do dnia zapłaty tytułem kosztów procesu.

sędzia Ewa Oknińska

Sygn. akt I C 952/21

UZASADNIENIE

W dniu 10 marca 2021 r. powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. wniósł o zasądzenie od pozwanej A. S. kwoty 108.756,70 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 28 czerwca 2016 r. zawarł z pozwaną umowę pożyczki nr (...). W związku z niewywiązaniem się przez pozwaną z warunków umowy, należność z dniem 27 lipca 2020 r. została postawiona w stan pełnej wymagalności. Pomimo wezwania, pozwana nie uregulowała należności. Na dochodzoną kwotę składały się:

- należność główna (kapitał) w kwocie 103.782,17 zł,
- odsetki umowne w kwocie 1.786,35 zł,
- odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 3.188,18 zł.

Nakazem zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 13 sierpnia 2021 r. wydanym przez Sąd Okręgowy w Olsztynie nakazano pozwanej, aby zapłaciła powodowi żadaną kwotę. (k. 57)

Od powyższego nakazu pozwana wniosła sprzeciw, zaskarżając nakaz w całości. Wniosła o oddalenie powództwa. Podniosła następujące zarzuty:

- abuzywności klauzul umownych dotyczących prowizji (§1 ust. 1 pkt 3 lit. „a” w zw. z § 1 ust. 9 umowy)
- braku wymagalności dochodzonego roszczenia,
- niewykazania wysokości roszczenia,
- braku podstawy prawnej do naliczania odsetek umownych za opóźnienie,
- przedawnienia roszczeń objętych pozwem.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana wskazała, że bank jednostronnie określił wysokość prowizji, która jest znacznie wygórowana. Powód nie wykazał, aby postanowienia umowy, w tym prowizji były indywidualnie uzgodnione. Wskutek zastosowania postanowień umownych rażąco naruszających interesy pozwanej, nieprawidłowo określono wysokość zobowiązania pozwanej, zarówno kwota kredytu i raty zostały zawyżone. W konsekwencji nie doszło do opóźnienia w spłacie kredytu, a zatem nie było podstaw do wypowiedzenia umowy. Ponadto pozwana zakwestionowała moc dowodową wyciągu z ksiąg rachunkowych banku. Dokument ten nie może stanowić skutecznego dowodu na wykazanie istnienia oraz wysokości zobowiązania. (k. 61-63)

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 czerwca 2016 r. powód (...) Bank S.A. z siedzibą w W. zawarł z pozwaną A. S. umowę kredytu nr (...). Na podstawie powyższej umowy bank udzielił pozwanej kredytu w kwocie 148.946,34 zł, w tym kwocie 19.000 zł na cel konsumpcyjny kredytobiorcy, w kwocie 100.356,00 zł i 2.780,00 zł na spłatę innych zobowiązań finansowych oraz w kwocie 26.810,34 zł na zapłatę prowizji od udzielonego kredytu. W § 1 ust. 9 pkt 1 umowy wskazano, że w związku ze skorzystaniem przez pozwaną z dodatkowego produktu, prowizja została obniżona o 3.723,66 zł do kwoty 26.810,34 zł.

Strony postanowiły, że kredyt jest oprocentowany według zmiennej stopy procentowej, oprocentowanie stanowi sumę stawki referencyjnej WIBOR 3M i stałej marży w wysokości 7,78 punktów procentowych. Oprocentowanie na dzień zawarcia umowy wynosiło 9,49 % w skali roku.

Strony zastrzegły odsetki od zobowiązania przeterminowanego w wysokości odsetek maksymalnych za opóźnienie (§ 3 pkt 5 umowy). Zgodnie z § 9 pkt 3 umowy w przypadku, jeżeli kredytobiorca opóźnia się ze spłatą zobowiązania z tytułu udzielonego kredytu, bank wzywa kredytobiorcę do dokonania spłaty zaległości w terminie 14 dni roboczych od daty otrzymania wezwania. Jeżeli należności nie zostaną uregulowane w całości w wyznaczonym terminie, bank ma prawo wypowiedzieć umowę.

W dniu 29 czerwca 2016 r. kredyt został uruchomiony.

(dowód: umowa k. 16 – 19, dyspozycja uruchomienia kredytu – k. 78, historia rachunku kredytowego – k. 79- 85, formularz dotyczący kredytu konsumenckiego – k. 88-89)

Powód pismem z dnia 27 lipca 2020 r. wezwał pozwaną do zapłaty zadłużenia z tytułu umowy kredytu w kwocie 4.575,51 zł w terminie 14 dni, informując o możliwości złożenia w terminie 14 dni wniosku o restrukturyzację zadłużenia. Pozwana odebrała pismo 31 lipca 2020 r. Następnie pismem z dnia 28 września 2020 r. powód wypowiedział umowę kredytu z zachowaniem 30 –dniowego okresu wypowiedzenia podając, że zadłużenie przeterminowane wynosi 4.737,44 zł. Jednocześnie poinformował pozwaną, że jeżeli do końca okresu wypowiedzenia zostanie dokonana spłata zadłużenia przeterminowanego, wypowiedzenie stanie się nieskuteczne i umowa będzie

kontynuowana na dotychczasowych warunkach. W przypadku nieuregulowania zadłużenia przeterminowanego umowa zostanie rozwiązana z upływem okresu wypowiedzenia. Powyższe pismo zostało doręczone pozwanej w dniu 1 października 2020 r.

Pismem z dnia 5 listopada 2020 r. bank wezwał pozwaną do zapłaty zadłużenia w wysokości 108.489,78 zł. Pozwana wskazanym pismem odebrała 10 listopada 2020 r.

(dowód: wezwane do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 24-26, wypowiedzenie umowy wraz z potwierdzeniem odbioru - k. 22 – 23, przedsądowe wezwanie do zapłaty wraz z potwierdzeniem odbioru k. 20 – 21).

W dniu 29 stycznia 2021 r. bank wystawił wyciąg z ksiąg bankowych. Stwierdził w nim wysokość zobowiązania pozwanej na kwotę 108.756,70 zł z tytułu umowy. Na wskazaną wyżej kwotę składały się następujące należności:

- niespłacony kapitał w kwocie 103.782,17 zł,
- odsetki umowne w kwocie 1.786,35 zł,
- odsetki umowne za opóźnienie w kwocie 3.188,18 zł.

(dowód: wyciąg z ksiąg banku - k. 27)

Powód w dniu 29 stycznia 2021 r. złożył pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym o to samo roszczenie. Postanowieniem z dnia 12 lutego 2021 r. wobec braku podstaw do wydania nakazu zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym, umorzono postępowanie.

(dowód: pozew – k. 28-31, postanowienie – k. 32)

Sąd zważył, co następuje:

W świetle zebranego materiału dowodowego roszczenie zasługiwało na uwzględnienie.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o przedłożone przez strony dokumenty. Wiarygodność powyższych dowodów nie została skutecznie podważona przez strony. Ponadto Sąd uwzględnił zeznania pozwanej w zakresie, w jakim znajdują potwierdzenie w pozostałym materiale dowodowym.

Sąd pominął na podstawie (...) § 1 pkt 2 k.p.c. wnioski dowodowe strony pozwanej dotyczący dopuszczenia dowodu z opinii biegłego. Pominięcie dowodu zgłaszanego przez stronę jest bowiem dopuszczalne wtedy, gdy okoliczności sporne, na które dowód powołano, zostały dostatecznie wyjaśnione (wyrok Sądu Najwyższego z 19 grudnia 2012 r. sygn. akt II CNP 41/12, wyroki SN: z 12 stycznia 2005 r., I CK 451/04, z 5 lutego 2009 r., II UK 176/08 i z 13 grudnia 2010 r., III SK 16/10).

Odnosząc się do zasadności roszczenia, wskazać należy, że powoda i pozwaną łączyła umowa kredytu. Odpowiedzialność pozwanej względem powoda wynika z art. 3 ust. 1 ustawy o kredycie konsumenckim z dnia 12 maja 2011 r. Zgodnie z powołanym przepisem przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255.550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenie konsumentowi. Ponadto zgodnie z treścią art. 78a ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe przepisy ustawy stosuje się do umów kredytu i pożyczki pieniężnej, zawieranych przez bank zgodnie z przepisami ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim, w zakresie nieuregulowanym w tej ustawie.

Z treści łączącej strony umowy wynika, że Bank mógł wypowiedzieć umowę w przypadku nieterminowej spłaty kredytu. Z dowodów w postaci wypowiedzenia umowy, wyciągu z ksiąg bankowych, historii rachunku wynika, że pozwana zaprzestała regularnie spłacać kredyt. Zatem istniały podstawy do wypowiedzenia umowy przez bank, gdyż pozwana nie dotrzymała warunków spłacania rat kredytu w terminie. Niewątpliwie przepis art. 75 c Prawa bankowego

nakłada na bank obowiązek umożliwienia pożyczkobiorcy restrukturyzacji zadłużenia. Powód wypełnił powyższy obowiązek, a mianowicie w piśmie z dnia 27 lipca 2020 r. wezwał pozwaną do zapłaty powstałego zadłużenia w terminie 14 dni i poinformował o możliwości złożenia wniosku o restrukturyzację zadłużenia.

W niniejszej sprawie powód naliczył prowizję w kwocie 26.810,34 zł, która była kredytowana przez bank i doliczona do kwoty kapitału kredytu. Świadczenie to zawiera więc w sobie świadczenia typowe dla tego rodzaju stosunku prawnego, Wskazać należy, że wysokość prowizji została sformułowana w umowie w sposób jednoznaczny. Zgodnie z art. 385¹ § 1 i 3 k.p.c. postanowienia umowy zawieranej z konsumentem nieuzgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy (niedozwolone postanowienia umowne). Nie dotyczy to postanowień określających główne świadczenia stron, w tym cenę lub wynagrodzenie, jeżeli zostały sformułowane w sposób jednoznaczny.

Kryterium oceny decydującym o uznaniu klauzuli za niedozwoloną jest ukształtowanie praw i obowiązków konsumenta w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszające jego interesy. Uznanie konkretnej klauzuli umownej za niedozwolone postanowienie umowne wymaga więc stwierdzenia łącznego wystąpienia obu przesłanek: sprzeczności z dobrymi obyczajami oraz rażącego naruszenia interesów konsumenta.

Prowizja ma charakter wynagrodzenia za dokonanie konkretnej czynności bankowej, jednakże nie w znaczeniu wynagrodzenia za oddanie kapitału do dyspozycji kredytobiorcy (gdyż tę rolę spełniają odsetki kapitałowe), ale wynagrodzenia za konkretną czynność czyli przygotowanie i zawarcie samej umowy oraz obsługa umowy.

Przepisy ustawy Prawo bankowe ani ustawa o kredycie konsumenckim nie wskazują, w jakiej wysokości winna być ustalona prowizja za przygotowanie umowy. Niewątpliwie ustalona przez bank prowizja nie przekracza maksymalnych pozaodsetkowych kosztów kredytu obliczonych w sposób wskazany w art. 36a ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim. W ocenie Sądu, kwota prowizji określona w wysokości wskazanej w umowie nie jest kwotą wygórowaną, nie jest sprzeczna z dobrymi obyczajami i nie narusza rażąco interesów pozwanej. W przedmiotowej sprawie, uznano bowiem, że za wszelkie czynności związane z udzieleniem i obsługą pożyczki, a więc przygotowaniem umowy ze zmiennymi w postaci danych personalnych, wysokości kredytu, oprocentowania, okresu kredytowania, Bank mógł pobrać wynagrodzenie w postaci prowizji. Nadto, prowizja winna obejmować wynagrodzenie za przygotowanie oceny zdolności kredytowej pozwanej jak i obsługę kredytu. W ocenie Sądu powodowy Bank mógł naliczyć prowizję w ww. wysokości. Ponadto na gruncie niniejszej sprawy należało stwierdzić, że wartość prowizji w ustalonym przez powodowy Bank zakresie nie zmierzała do obejścia prawa. Podkreślenia wymaga, że pozwana podpisała umowę, w której w sposób jednoznaczny została określona wysokość prowizji. Ponadto wysokość prowizji została wskazana w podpisany przez pozwaną formularzu informacyjnym. Zatem pozwana zaakceptowała warunki umowy.

W niniejszej sprawie powód wykazał, że przysługuje mu wobec pozwanej wierzytelność z tytułu umowy kredytu. Niewątpliwie wyciąg z ksiąg banku jest dokumentem prywatnym, i podlega ocenie razem ze wszystkimi innymi dowodami, w myśl reguł wynikających z art. 233 k.p.c. Bank dodatkowo dołączył historię rachunku oraz historię operacji na kontrakcie kredytowym, z którego wynika wysokość zobowiązania. Pozwana nie zakwestionowała powyższych zestawień ani także nie wskazała żadnych konkretnych zarzutów co do wyliczenia Banku w zakresie wysokości zobowiązania. Podkreślić także należy, że pozwana nie kwestionowała braku spłaty spornego zadłużenia, nie twierdziła by nawet dokonała spłaty zobowiązania w większej wysokości niż uwzględniona przez powoda.

W przedmiotowej sprawie nie doszło do przedawnienia roszczenia, nie upłynął bowiem okres 3 letni od dnia wymagalności roszczenia. Powód złożył w dniu 29 stycznia 2021 r. pozew w elektronicznym postępowaniu upominawczym. Zatem należy dokonać oceny, czy na dzień 31 grudnia 2017 r. istniała przeterminowana zaległość, która nie została spłacona. Analiza historii finansowej wskazuje, że na dzień 31 grudnia 2017 r. nie istniała zaległość z tytułu kapitału i odsetek, która nie została spłacona. Wskazać należy, w pozwie powód wskazał wyliczenie odsetek za opóźnienie od dnia 12 lipca 2016 r. Jednakże łączna kwota odsetek liczona od stycznia 2018 r. wynosi 3.384,70 zł, powód natomiast żąda z tytułu odsetek za opóźnienie kwoty 3.188,18 zł. Analiza wyciągu z ksiąg bankowych

oraz zapisów umowy kredytowej pozwala na wyciągnięcie wniosku, że powyższe odsetki, nie przekraczają wysokości odsetek wskazanych w umowie tj. odsetek maksymalnych za opóźnienie. Zgodnie z § 3 pkt 5 umowy bank był uprawniony do naliczania odsetek maksymalnych za opóźnienie od zadłużenia przeterminowanego.

Mając na względzie wszystkie powyższe okoliczności, Sąd na podstawie powołanych przepisów i art. 69 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. prawo bankowe, zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 108.756,70 zł. Nadto od powyższej kwoty w myśl przepisu art. 481 k.c. zasądzono ustawowe odsetki za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu w elektronicznym postępowaniu upominawczym do dnia zapłaty (pkt I wyroku).

W punkcie II wyroku orzeczono o kosztach procesu, na podstawie art. 98 k.p.c. mając na względzie wynik procesu. Powód poniósł następujące koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony: koszt wynagrodzenia pełnomocnika w wysokości 5.400 zł, 17 zł tytułem opłaty skarbowej od udzielonego pełnomocnictwa oraz opłata sądowa od pozwu w kwocie 4.078 zł, opłata sądowa 1.360 zł uiszczona w elektronicznym postępowaniu upominawczym, łącznie: 10.855 zł.

sędzia Ewa Oknińska